

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

24 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Guzun Ion,

juducând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către avocatul Rusnac Aliona în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 mai 2020 și sentinței Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 28 noiembrie 2019, în cauza penală în privința lui,

*Rotari Maxim XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 21.09.2018 – 28.11.2019

instanța de apel: 12.02.2020 – 26.05.2020

instanța de recurs ordinar: 04.08.2020 – 24.11.2020

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința judecătoriei Soroca sediul Florești din 28.11.2019, Rotari Maxim a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(3) lit. b) Cod penal și în baza acestei Legi i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de 5 (cinci) ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Termenul ispășirii pedepsei lui Rotari Maxim urmând a fi calculat din 28.11.2019.

Solicitarea procurorului privind încasarea sumei de 2182 lei cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea expertizei medico-legale a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Acțiunea civilă înaintată de către reprezentantul părții vătămate XXXXX a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul lui Rotari Maxim a prejudiciului material în sumă de 18228 lei (optsprezece mii două sute douăzeci și opt) lei în beneficiul lui XXXXX.

A fost dispusă încasarea din contul lui Rotari Maxim a prejudiciului moral în sumă de 20000 (douăzeci mii lei) în beneficiul lui XXXXX.

2. În sentință, prima instanță a constatat că: Rotari Maxim la sfârșitul verii din anul 2014, data nu a fost posibil de stabilit în cadrul urmăririi penale, aflându-se în s. XXXXX, r-nul XXXXX, în preajma gospodăriei unde locuiește, având intenția de a-și satisface pofta sexuală, știind cu certitudine

că XXXXX, născută la XXXXX, nu a atins vârsta de 14 ani, intenționat, aplicând constrângerea psihică și profitând de imposibilitatea pătimatei de a se apăra și de a-și exprima voința din cauza vârstei fragede, cu forța a târât-o pe ultima în depresiunea (râpa) din preajma gospodăriei menționate și a întreținut mai multe rapoarte sexuale forțate.

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr. XXXXX din 12.10.2017 s-a stabilit că, la examinarea minorei XXXXX, a.n. XXXXX, se determină ruptură himenală veche la cifra 3 conform ceasornicului, himenul fără inel de contracție, care poate fi semen de raport (rapoarte) sexual (e).

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr. XXXXX din 19.12.2017, în cadrul examinării actuale la minora XXXXX se constată consecințe ale traumei psihologice: senzitivitate crescută, intoleranță la frustrări minime, auto estimare deficitară, tensiune emoțională ce se asociază cu deficitul de concentrare a atenției, hipomnezie de fixare.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

- adjunctul procurorului-șef al Procuraturii raionului Florești, Mîțu Lilia, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Rotari Maxim să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin.(3) lit. b) Cod penal, cu aplicarea art. 70 Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis și încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare;

- avocatul Rusnac Aliona în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul să fie achitat.

3.1. În motivarea cererii de apel, procurorul a menționat că:

- prima instanță a dat o apreciere justă a circumstanțelor cauzei și a calificat corect acțiunile inculpatului Rotari Maxim în baza art.171 alin.(3) lit. b) Cod penal, însă la emiterea sentinței nu a ținut cont de caracterul social periculos al faptei comise de către inculpat, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului și de atitudinea inculpatului față de fapta prejudiciabilă comisă;

- prin stabilirea pedepsei sub formă de închisoare sub limita prevăzută de lege, prima instanță i-a stabilit inculpatului Rotari Maxim o pedeapsă prea blândă și inequitabilă, care nu corespunde categoriei și gravității faptei comise de către cel din urmă;

- este incorectă poziția instanței de fond privind respingerea solicitării de încasare a cheltuielilor judiciare de la inculpat în mărime de 2182 lei în legătură cu efectuarea expertizei judiciare, deoarece acestea sunt în legătură de cauzalitate directă cu acțiunile imputate inculpatului.

3.1. În motivarea cererii de apel, avocatul a menționat că:

- prima instanță la emiterea sentinței nu a luat în considerare motivele invocate de apărare și nu a apreciat just probele pe cauză care confirmă că inculpatul Rotari Maxim nu a săvârșit infracțiunea ce i se impută;

- învinuirea înaintată inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate este întemeiată pe presupuneri și nu este întărită cu probe veridice și incontestabile pentru constatarea vinovăției inculpatului;

- judecarea cauzei a fost realizată cu încălcarea standardelor de probațiune stabilite la nivel național de art.8 alin.(3) Cod de procedură penală;

- la audierea părții vătămate minore XXXXX nu a fost invitat avocatul inculpatului, astfel ultimul nu a avut posibilitate de a acorda întrebări care au importanță pentru elucidarea tuturor circumstanțelor pe cauza dată. Astfel, se pune la îndoială veridicitatea declarațiilor părții vătămate minore XXXXX, considerând că această probă urmează a fi declarată nulă, deoarece a fost obținută cu încălcarea dispozițiilor Codului de procedură penală;

- inculpatul necesită a fi achitat, deoarece în acțiunile sale lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate lui;

- inculpatul se caracterizează în exclusivitate pozitiv, este angajat în câmpul muncii, nu se află la evidența medicului psihiatru sau narcolog, pe parcursul efectuării urmăririi penale s-a prezentat de fiecare dată când a fost citat, în instanța de judecată a dat dovadă de comportament exemplar, deoarece a fost educat și face parte dintr-o familie de oameni onești.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2020, a fost respins apelul avocatului Rusnac Aliona în interesele inculpatului Rotari Maxim, admis apelul adjunctului procurorului-șef al Procuraturii raionului Florești, Mîțu Lilia, casată sentințe în latura pedepsei și a cheltuielilor de judecată pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Rotari Maxim a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.171 alin.(3) lit. b) Cod penal și în baza acestei legi, cu aplicarea prevederilor art.70 și art.79 Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani.

În temeiul alin. (4) art.72 Cod penal, pedeapsa închisorii stabilită lui Rotari Maxim urmând a fi executată în penitenciar de tip închis.

A fost menținută în continuare în privința inculpatului Rotari Maxim starea de arest.

Solicitarea acuzatorului de stat cu privire la încasarea din contul inculpatului Rotari Maxim în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată a fost admisă.

A fost încasat din contul inculpatului Rotari Maxim în beneficiul statului cheltuielile de judecată în mărime de 2182 (două mii una sută optzeci și doi) lei.

În rest dispozițiile sentinței instanței de fond referitor la acțiunea civilă au fost menținute fără modificări.

4.1. În motivarea soluției instanța de apel a indicat că prima instanță în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului, care se confirmă prin probele acumulate pe dosar, cercetate în instanța de fond și de apel, acțiunile inculpatului fiind corect calificate de către instanța de fond după indicii art.171 alin.(3) lit. b) Cod penal - „ violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere psihică a persoanei, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința, săvârșit în privința unei persoane minore în vârstă de până la 14 ani.”

În cadrul examinării cererii de apel, instanța a verificat și cercetat probele în baza cărora a fost pronunțată sentința de condamnare, de rând cu declarațiile martorilor audiați în instanță, consemnându-le în procesul-verbal, și anume: plângerea lui XXXXX privind tragerea la răspundere a lui Rotari Maxim din 24.07.2017 (f.d.16, vol. I); raportul de expertiză extrajudiciară nr. XXXXX din 25 iulie 2017 (f.d.18, vol. I); raportul de constatare nr. XXXXX din 01.08.2017 (f.d.19, vol. I); copia certificatului de naștere a lui XXXXX (f.d.25, vol. I); încheierea judecătoreii Soroca sediul Florești din 26.07.2017, prin care s-a admis demersul procurorului privind audierea minorei XXXXX în calitate de parte vătămată (f.d.30, vol. I), declarațiile părții vătămate minore XXXXX din 27.07.2017 și înregistrarea audio a acestor declarații (f.d.31-36, vol. I); ordonanța de ridicare a broșurii cu denumirea „Sida și alte câteva boli cu transmitere sexuală” din 27.07.2017 (f.d.37, vol. I); procesul-verbal de ridicare din 27.07.2017 (f.d.38, vol. I); broșura ridicată la data de 27.07.2017 de culoare galbenă (f.d.39, vol. I); caracteristica eliberată pe numele lui XXXXX nr. XXXXX din 10.08.2017 (f.d.40, vol. I); caracteristica psiho-pedagogică a elevei clasei a VI-a „A” XXXXX nr.X din 05.09.2017 (f.d.41-42, vol. I); ordonanța de ridicare și procesul-verbal de ridicare a carnetului de dezvoltare a copilului pe numele XXXXX din 06.09.2017 (f.d.44-45, vol. I); raportul de expertiză judiciară nr. XXXXX „A” din 12.10.2017 (f.d.64, vol. I); raportul de expertiză judiciară nr. XXXXX din 19.12.2017, prin care este descrisă că XXXXX manifestă tendința de a exagera evenimentele percepute din cauza senzitivității emoționale, hiperreactivității mărite, dar nu se constată tendința de a fantaza (f.d.70-72, vol. I); declarațiile suplimentare a minorei XXXXX din 16.03.2018 (f.d.83,

vol. I); înregistrările audierii părții vătămate minore XXXXX din 16.03.2018 (f.d.84, vol. I); procesul-verbal de audiere a expertului Vrabii Marcela din 20.04.2018 (f.d.107, vol. I); acțiunea civilă înaintată în cadrul procesului penal de către reprezentantul legal al părții vătămate minore XXXXX, Casapciuc Oxana, și avocatul acesteia Lichii Boris din 07.11.2018 (f.d.169-178, vol. I); declarațiile din instanța de judecată a reprezentantului părții vătămate Oxana Casapciuc din 20.06.2019 (f.d.235-237, vol. I); declarațiile din instanța de judecată a martorului Casapciuc Veaceslav din 01.10.2019 (f.d.241-243, vol. I); declarațiile expertului Vrabii Marcela din 08.10.2019 (f.d.3-4, vol. II).

Curtea de apel a menționat că, argumentele invocate de avocat în interesele inculpatului Rotari Maxim în ședința instanței de apel precum că învinuirea înaintată inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate este întemeiată pe presupuneri și nu este întărită cu probe veridice și incontestabile pentru constatarea vinovăției acestuia sânt contradictorii circumstanțelor și împrejurărilor de fapt stabilite de către instanța de fond și cea de apel pe parcursul judecării cauzei.

Contrar prevederilor art.61 și art.75 Cod penal, care reglementează scopul și criteriile generale de individualizare a pedepsei, instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului Rotari Maxim nu a individualizat-o corect, astfel nejustificat concluzionând posibilitatea corectării și reeducării inculpatului stabilindu-i pedeapsa sub limita maximă prevăzută de lege.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei în privința inculpatului Rotari Maxim instanța de fond urma să țină cont de prevederile art.75 alin.(1) Cod penal, și anume de scopul pedepsei penale întru restabilirea echității sociale, de corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, de gravitatea infracțiunii săvârșite, urmările prejudiciabile, de motivul acesteia, atitudinea societății față de pedeapsa penală ce urmează a-i fi stabilită inculpatului pentru fapta săvârșită, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Curtea de apel a relatat că, un aspect omis de către prima instanță la pronunțarea sentinței adoptate îl constituie persoana condamnatului, care interesează sub raportul pericolozității sociale, decurgând în primul rând din fapta prejudiciabilă și din împrejurările în care aceasta a fost comisă. Ce ține de fapta și împrejurările în care infracțiunea a fost consumată este de reținut că, fapta a fost comisă cu bună știință asupra unui minor.

Instanța de apel consemnat constatarea cu certitudine că, inculpatul Rotari Maxim a comis infracțiunea imputată în timpul minoratului, având vârsta de 14 ani, ceea ce constituie o circumstanță excepțională, din care considerente Colegiul penal consideră că acestuia îi sânt aplicabile prevederile art.70 alin.(3) și art.79 Cod penal, urmându-i a fi stabilită o

pedeapsă sub limita prevăzută de lege, dar nu așa de blândă cum a fost stabilită de instanța de fond.

Instanța de apel a considerat incorectă aplicarea unei pedepse sub limita maximă prevăzută de lege, deoarece inculpatul a comis cu intenție o infracțiune excepțional de gravă, care atentează la relațiile sociale cu privire la inviolabilitatea sexuală a minorilor, circumstanță care nu putea fi neglijată de instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului.

De asemenea, instanța de apel a admis cerința acuzatorului de stat referitor la încasarea de la inculpatul Rotari Maxim a cheltuielilor judiciare în mărime de 2182 lei pentru efectuarea expertizei judiciare, reținând în acest aspect eroarea de drept admisă de către instanța de fond, ce și-a motivat soluția respingerii ei prin prisma art.143 alin.(2) Cod de procedură penală, abrogat prin Legea nr. 316 din 22.12.2017 (în vigoare din 09.02.2018), fapt pentru care va dispune casarea sentinței în această parte, cu pronunțarea unei soluții noi în sensul celor solicitate.

Respectiv, lecturând materialele cauzei instanța de apel a reținut că, pentru efectuarea expertizei judiciare au fost suportate cheltuieli judiciare în mărime de 2182 lei, ce urmează a fi încasate din contul inculpatului Rotari Maxim, dat fiind faptul că în legătură cu aceasta au fost suportate cheltuieli ocazionate de administrarea probelor, sub incidența căror intră sumele plătite pentru retribuirea convenită experților..., or spre deosebire de procesul civil, unde sumele necesare acestor cheltuieli sânt avansate de către reclamant, prin plata taxei de timbru la introducerea acțiunii, în cauzele penale, în care activitatea judiciară se desfășoară din oficiu, sumele necesare cheltuielilor de urmărire sau de judecată sânt avansate, de regulă, de stat, prin organul judiciar în fața căruia se află cauza penală.

Efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o. Cheltuielile judiciare sânt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli.

De asemenea, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanță. Astfel, stabilindu-se vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii, acestui îi revine obligația de

a-i restitui statului toate cheltuielile suportate în legătură cu efectuarea constatărilor tehnico-științifice, el nejustificând obiectiv înrăutățirea stării materiale în legătură cu aceasta, mai ales în situația în care nu are alte persoane la întreținere.

Totodată, instanța de apel a considerat necesar de a nu se expune asupra acțiunii civile înaintate de către partea vătămată minoră XXXXX și reprezentantul legal al acesteia Casapciuc Oxana împotriva inculpatului Rotari Maxim la examinarea cauzei în instanța de fond și de a menține fără modificări dispozițiile sentinței instanței de fond referitor la acțiunea civilă, deoarece aceste dispoziții nu au fost contestate de niciunul din participanții la proces.

5. Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 mai 2020, a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Rusnac Aliona în numele inculpatului, prin care invocând ca temei pentru recurs ordinar prevederile *art. 427 alin.(1) pct. 12) Cod de procedură penală*, a solicitat casarea deciziei, și sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Rotari Maxim să fie achitat.

5.1. În motivarea cererii de recurs ordinar, avocatul Rusnac Aliona în numele inculpatului a menționat că:

- prima instanță cât și instanța de apel nu a dorit să ia în considerare motivele invocate de apărare, mai mult ca atât, le-a respins ca nefondate apreciindu-le critic, susținând cu orice preț argumentele învinuirii. Nu au apreciat just probele pe cauză care sunt suficiente, directe, utile, care în ansamblu coroborează între ele și care confirmă că inculpatul nu a săvârșit infracțiunea ce i se impută;

- pe parcursul examinării cauzei atât în instanța de fond precum și în instanța de apel nu au fost prezentate probe suficiente, directe, utile, care în ansamblu coroborează între ele și care ar confirma că inculpatul a săvârșit infracțiunea ce i se impută;

- instanțele au ignorat argumentele apărării și nici nu s-a expus în privința lor într-un mod corespunzător. Nu s-a dat o apreciere probelor cercetate, iar simpla repetare de către instanță a argumentelor formulate în rechizitoriu nu poate fi recunoscută drept o motivare suficientă a seninței așa cum prevăd normele naționale de procedură, dar și jurisprudența CEDO, prezentată în cauzele: Suominen vs. Finlanda, Albina vs. România și Colibaba vs. Moldova;

- organul de urmărire penală și-a argumentat poziția sa în exclusivitate pe declarațiile părții vătămate minore XXXXX, care au fost controversate și neobiective, cu divergențe și neclarități privitor la circumstanțele cauzei, fiind în contradicție cu declarațiile martorului apărării și a inculpatului;

- în susținerea celor relatate de către partea vătămată au fost reținute declarațiile reprezentantului legal al părții vătămate, Casapciuc Oxana, care

însă este o persoană cointereseată și care nu a fost martor ocular al celor întâmplate;

- sunt anexate declarațiile minorei XXXXX (f.d.31), fără a fi anexat vreun proces verbal al ședinței de judecată, necunoscând când, de către cine a fost audiată minora, participanții la audierea minorei, cine a fost intervievator, datele celei din urmă. Cu toate că, potrivit art. 110-1 alin.7 Cod de procedură penală, declarațiile martorului minor audiat în condițiile prezentului articol se înregistrează prin mijloace audiovideo și se consemnează integral într-un proces-verbal întocmit în conformitate cu art. 260 și 261. Instanța de judecată sigilează suportul informațional pe care a fost înregistrată declarația martorului și îl păstrează în original împreună cu copia de pe procesul-verbal al declarației;

- minora a fost audiată în condiții speciale în cadrul procesului penal nr. 18-pr/17 din 24.03.2017, pe când potrivit art. 110-1 alin. 1 Cod de procedură penală, audierea martorului minor în vârstă de până la 14 ani în cauzele penale privind infracțiuni cu caracter sexual, privind traficul de copii sau violența în familie, precum și în alte cazuri în care interesele justiției sau ale minorului o cer, în condițiile art. 109 alin. (5), se va efectua de către judecătorul de instrucție în spații special amenajate, dotate cu mijloace de înregistrare audio/video, prin intermediul unui intervievator;

- la audierea părții vătămate minore XXXXX, nici odată, cu toate că a fost audiată de două ori în condiții speciale, nu a fost invitată pentru participare partea apărării, fiind impusă în situația că nu am avut posibilitate de a da întrebări care considerăm noi au o importanță pentru elucidarea tuturor circumstanțelor pe cauza dată;

- dacă organele de urmărire penală au administrat o probă cu încălcarea principiilor legalității și loialității, aducând atingere drepturilor garantate de Convenția Europeană, iar din aceste mijloace de probă au rezultat fapte sau împrejurări ce au condus în mod direct și necesar la administrarea în mod legal a altor mijloace de probă (administrarea mijlocului nelegal fiind o condiție sine qua non pentru administrarea mijlocului de probă legal), acestea din urmă, vor fi excluse, instanțele neputându-și fundamenta hotărârea pe aceste probe derivate. Sub aceste aspect, CEDO, în cauza „Gafgen vs Germania” (hotărârea din 30 iunie 2008), dezvăluie principiul „Fructele pomului otrăvit”, care impune excluderea mijloacelor de probă administrate în mod legal, dar care sânt derivate (în strânsă legătură) din probele obținute în mod ilegal. Astfel spus, dacă sursa probantă „pomul”, este lovit de nulitate atunci toate probele obținute cu ajutorul ei „fructele” vor fi tot așa. În consecință, menținerea mijlocului de probă astfel administrat, aduce atingere caracterului echitabil al procesului penal în ansamblu;

- învinuirea adusă nu și-a găsit oglindire, precum și organul de urmărire penală nu au prezentat probe în sensul dat. Acuzatorul de stat în rechizitoriu, în instanța de fond nu a combătut cu nici o probă circumstanțele invocate de inculpat;

- se pune la îndoială veridicitatea declarațiilor părții vătămate minore, XXXXX. Cum putea un copil de opt ani de 4-5 ori să fie violată și nici odată să nu spună părinților despre acest lucru, sau părinții să nu observe careva schimbări în comportamentul ei, chiar și schimbări fiziologice, cum ar fi careva urme pe chiloțeei fetiței. De atâtea ori să fi întreținut relații în râpă, oricum avea să vadă cineva, deoarece din declarațiile martorului Casapciuc Veaceslav, precum și a martorului apărării - Ceban Anatolie râpa se află aproape de drum și se vede din drum ce se petrece acolo. E straniu faptul, că de 4-5 ori a fost violată și nu a spus nimănui despre acest fapt, cu toate că avea o legătură strânsă cu mama ei;

- conform probei scrise și anume a răspunsului medicului specialist precum și a fișei medicale a inculpatului, prezentate de apărare în cadrul examinării cauzei penale, se demonstrează cu certitudine faptul că, la sfârșitul lunii mai, începutul lunii iunie 2014 inculpatul Rotari Maxim a s-a aflat la tratament în staționar cu diagnoza- meningită acută, iar din 02.06.2014 i s-a stabilit tratament ambulator. Se cunoaște faptul, că boala dată își lasă amprenta asupra potenței bărbaților, deci fizic după tratamentul primit pentru astfel de infecție, inculpatul nu avea posibilitate să întrețină relații sexuale cu minora.

6. Referință asupra recursului ordinar declarat a fost depusă de către avocatul Boris Lichii cu reprezentantul părții vătămate - Casapciuc Oxana, prin care au solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

7. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

În conformitate cu art. 427 Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol. În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Potrivit textului recursului declarat, Colegiul atestă că avocatul Rusnac

Aliona în numele inculpatului invocă în calitate de temeiuri pentru recurs prevederile pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit cărora o hotărâre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond și de apel în cazul, când: pct. 12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Referitor la temeiul de recurs invocat de recurent și anume pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit constată, că în opinia părții apărării, acțiunile inculpatului nu pot fi calificate conform art. 171 alin.(3) lit. b), acesta urmând a fi achitat, deoarece în acțiunile lui lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii, iar organul de urmărire penală și-a argumentat poziția în exclusivitate pe declarațiile părții vătămate minore XXXXX, care au fost controversate și neobiective, cu divergențe și neclarități privitor la circumstanțele cauzei, fiind în contradicție cu declarațiile martorului apărării și a inculpatului, totodată în susținerea celor relatate de către partea vătămată au fost reținute declarațiile reprezentantului legal al părții vătămate, Casapciuc Oxana, care însă este o persoana cointeresată și care nu a fost martor ocular ale celor întâmplate.

Lecturând materialele cauzei și cercetând fapta incriminată inculpatului, Colegiul penal lărgit apreciază ca fiind eronată invocarea temeiului pentru recurs stipulat la pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, precum că *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, întrucât instanțele de fond just au încadrat acțiunile inculpatului Rotari Maxim, vinovăția acestuia fiind dovedită în baza ansamblului de probe administrate la materialele cauzei.

Astfel, contrar alegațiilor părții apărării precum că organul de urmărire penală și-a argumentat poziția în exclusivitate pe declarațiile părții vătămate minore XXXXX, Colegiul penal lărgit reține că, probele prezentate de către acuzatorul de stat în ședința instanței de apel incontestabil demonstrează vinovăția inculpatului, iar argumentele apărării sunt contradictorii circumstanțelor și împrejurărilor de fapt stabilite de instanțele de fond.

Criticile recurentului în partea ce se referă la faptul că inculpatul Rotari Victor urmează a fi achitat deoarece în acțiunile sale lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii, iar instanțele de fond nu au dat nici o apreciere probelor cercetate, simpla repetare de către instanță a argumentelor formulate în rechizitoriu nu poate fi recunoscută ca o motivare suficientă, Colegiul penal lărgit le consideră neîntemeiate, deoarece vinovăția inculpatului Rotari Maxim în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin.(3) lit. b) Cod penal a fost confirmată prin probele administrate, care la rândul său au fost detaliat cercetare și analizate de către instanța de apel.

În acest sens, instanța de recurs ordinar ține să menționeze că instanța de apel corect a ajuns la concluzia că în ședința instanței de apel, examinând

probele și apreciindu-le în ansamblu, justificat a constatat că, inculpatul Rotari Maxim a comis infracțiunea imputată în timpul minoratului, având vârsta de 14 ani, iar acțiunile acestuia fiind corect calificate de către prima instanță după indicii art.171 alin.(3) lit. b) Cod penal - „violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere psihică a persoanei, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința, săvârșit în privința unei persoane minore în vârstă de până la 14 ani.”.

În acest sens, instanța de apel și-a motivat constatarea faptul că, acțiunile inculpatului Rotari Maxim întrunesc elementele infracțiunii prevăzută de art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, iar argumentele invocate de partea apărării precum că inculpatul urmează a fi achitat invocând că învinuirea adusă nu și-a găsit oglindire, nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate, menționând în acest context că, nerecunoașterea vinovăției de către inculpat nu echivalează cu achitarea acestuia, de vreme ce există probe pertinente și concludente care, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului Rotari Maxim în săvârșirea infracțiunii imputate, prevăzută de art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal.

Colegiul penal lărgit reține și faptul că, în recursul declarat partea apărării critică în bună parte hotărârea instanței de apel, prin prisma faptului că nu au fost apreciate la justa valoare probele prezentate, în opinia cărora acestea nu dovedesc vinovăția inculpatului în cele incriminate lui.

Însă, verificând temeinicia deciziei adoptate de către instanța de apel, Colegiul penal lărgit consideră că criticile menționate nu și-au găsit confirmarea la caz, deoarece în urma analizei hotărârii contestate, atât cummulul de probe prezentate de către partea acuzării, cât și cele prezentate de către partea apărării, toate au fost apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

Totodată, raportat la criticile recurentului, Colegiul penal lărgit reiterează că acesta se referă în principiu la chestiunea de apreciere a probelor. Prin urmare, reieșind din analiza textuală a recursului ordinar declarat, se constată că autorul acestuia expune conținutul unor probe cercetate de instanța de apel, care în opinia acestora dovedesc nevinovăția inculpatului.

Colegiul penal lărgit reiterează că, aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, iar convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv. Legea stabilește că probele admisibile sunt

apreciate după relevanța, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblu lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Așadar, Colegiul penal lărgit atestă, că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma relevanței, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia privind recunoașterea vinovăției inculpatului, or, din materialele dosarului penal rezultă cu certitudine că Rotari Maxim la sfârșitul verii din anul 2014, data nu a fost posibil de stabilit în cadrul urmăririi penale, aflându-se în s. XXXXX r-nul XXXXX, în preajma gospodăriei unde locuiește, având intenția de a-și satisface pofta sexuală, știind cu certitudine că XXXXX, născută la XXXXX, nu a atins vârsta de 14 ani, intenționat, aplicând constrângerea psihică și profitând de imposibilitatea pătimatei de a se apăra și de a-și exprima voința din cauza vârstei fragede, cu forța a târât-o pe ultima în depresiunea (râpa) din preajma gospodăriei menționate și a întreținut mai multe rapoarte sexuale forțate.

Subsecvent instanța de apel, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de părți, decizia atacată cuprinzând motive clare pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 4.1. din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară. Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele de fond, or, în cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o instanță de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârile CEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Generalizând cele enunțate, Colegiul penal lărgit, apreciază ca justificate concluziile instanței de apel, privind constatarea vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate lui Rotari Maxim, nefiind stabilite careva erori de drept, care a-r genera necesitatea intervenirii instanței de recurs în hotărârea atacată.

În concluzie, Colegiul penal lărgit statuează, că în cauza dată criticile recurentului sub aspectul temeiurilor de casare, invocate în recursul ordinar declarat, sunt nefondate, fiind axate pe mențiuni de ordin general, ce poartă

caracter de dezacord din punctul său de vedere, care în esență nu conțin o expunere concretă a temeiurilor prevăzute de art.427 Cod de procedură penală cu o motivare suficientă pentru a convinge instanța de recurs despre necesitatea temeinică de a interveni în hotărârile atacate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit concluzionează că recursul declarat în cauză este neîntemeiat și urmează a fi respins ca inadmisibil.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se respinge ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către avocatul Rusnac Aliona în numele inculpatului, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 mai 2020, în cauza penală în privința lui *Rotari Maxim XXXXX*.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 24 decembrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Guzun Ion